

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 866/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv a slobôd podľa čl. 36 písm. a) a b), čl. 38 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 5 C 28/2008-217 z 26. februára 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24 Co 168/2013-255 z 23. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 36 písm. a) a b), čl. 38 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 1 a 4 ústavy rozsudkom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 28/2008-217

z 26. februára 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 24 Co 168/2013-255 z 23. októbra 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že v nadväznosti na svoju sťažnosť z 24. júna 2013, ktorá podľa neho bola „nespravodlivo odmietnutá uznesením zo dňa 12. novembra 2013, vedená pod sp. zn.: III. ÚS 557/2013-10“, podáva novú sťažnosť, v ktorej dopĺňa sťažnosť „o následne pretrvávajúce porušovanie mojich práv po nespravodlivom rozhodnutí vedenom pod č. k.: 13 C 11/98... v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. októbra 2013, sp. zn.: 24 Co/168/2013-255, ktorý nespravodlivo potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (č. k. 5 C 28/2008-217 z 26. februára 2013, pozn.).

Domnievam sa, že nespravodlivé rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, vedené pod sp. zn. 24 Co/168/2013-255 zo dňa 23. 10. 2013 bolo uskutočnené pod tlakom ústavného súdu, najmä z dôvodu, že Ústavný súd SR zisťoval skutočnosti trvania súdneho sporu na krajskom súde, pričom – (ústavný súd konštatuje, že doručenie veci – odvolania krajskému súde, uplynul relatívne krátky čas /necelé štyri mesiace/, preto zatiaľ o porušení označeného práva sťažovateľa je predčasne uvažovať)...

Čo sa týka odvolávania sa ústavného súdu v odmietnutí sťažnosti podanej zo dňa 24. júna 2013 na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, že sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia... Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť, uvádzam nasledovné:

K horeuvedenému odvolaniu sa ústavného súdu na § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, toto neobstojí, k čomu oznamujem, že z komplexu sporného spisu vedenom na Okresnom súde v Trnave pod č. k.: 13 C 11/98, následne v pokračovaní v konaní pod č. k.: 26 C 9/05 a po reorganizácii súdov na Okresnom súde v Piešťanoch pod č. k.: 5 C 28/08 a po odvolaniach, doložená príslušná spisová dokumentácia súvisiaca aj s rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave dokazuje, a z toho jednoznačne vyplýva, že doteraz nebolo v zásadných veciach súdom spravodlivo rozhodnuté a súdy o mojich podstatných návrhoch vo veci ani doteraz nekonali a taktiež nerozhodli, následkom čoho mi je odňatá možnosť konať pred súdom. “.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza, že nesúhlasí s tým, že ústavný súd sa odvoláva na uplynutie lehoty pre typ konania vo veci sp. zn. 13 C 11/98, pretože v označenej veci neboli prerokované všetky jeho návrhy. K tomu dodáva:

„Okrem tejto sťažnosti, z dôvodu dodržania zákonných lehôt, na podanie dovolania a taktiež podanie sťažnosti na ústavný súd, som podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolania zo dňa 03. 01. 2014 vrátane doplnenia dovolania zo dňa 18. 01. 2014 – vid' prílohy.

Predpokladám, že ústavný súd nebude konať vo veci tejto sťažnosti až do rozhodnutia Najvyššieho súdu SR o podanom dovolaní.

Z uvedeného dôvodu žiadam v tomto prípade, ak by ústavný súd nekonal o sťažnosti z dôvodu neukončeného dovolania na Najvyššom súde SR, aby túto sťažnosť prijal na ďalšie konanie, o ktorej bude konať po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavný súd konštatuje, že boli vo veci sťažovateľa [REDAKOVANÉ] porušené základné práva a slobody v nasledovných článkoch Ústavy Slovenskej republiky: čl. 12 ods. 1, ods. 4, čl. 36 písm. a, písm. b, čl. 38 ods. 1, ods. 2, čl. 46 ods. 1, ods. 3, čl. 48 ods. 2, taktiež v rámci Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných a slobôd boli porušené čl. 6 ods. 1., čl. 13.

Ústavný súd zrušuje nasledovné rozhodnutie Okresného súdu v Piešťanoch zo dňa 26. 02. 2013 sp. zn. 5 C/28/2008 – (pôvodná sp. zn.: Okresného súdu Trnava 26 C/9/2005) spoločne s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. októbra 2013 sp. zn.: 24 Co/168/2013-255.

Ústavný súd vec vedenú na Okresnom súde v Piešťanoch pod č. k.: 5 C 28/2008 vracia na ďalšie konanie, v ktorom nebudú porušované základné práva a slobody zaručené Ústavou SR, alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd prikazuje, aby Okresný súd v Piešťanoch vo veci vedenej pod sp. zn.: 5 C/28/2008 a následne Krajský súd v Trnave pod sp. zn.: 24 Co/168/2013-255 spravodlivo a efektívne konali bez zbytočných súdnych prieťahov a tak zohľadnili skutočnosti, v ktorých boli porušené základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ].

Ústavný súd [REDAKOVANÉ] priznáva primerane finančné zadosťučinenie v sume 150.000.- eur, ktoré mu je Okresný súd v Piešťanoch povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd v Piešťanoch je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z príloh k sťažnosti, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti sťažnosťou napadnutému rozsudku krajského súdu č. k. 24 Co 168/2013-255 z 23. októbra 2013, ktorý mu bol doručený 20. decembra 2013, ako aj proti rozsudku okresného súdu č. k.

5 C 28/2008-217 z 26. februára 2013 podal sťažovateľ, zastúpený právnym zástupcom, 3. januára 2014 dovolanie okresnému súdu, ktoré doplnil 18. januára 2014. O tomto dovolaní do dňa predbežného prerokovania sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté. O dovolaní rozhoduje v súčasnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), pričom predmetný súdny spis sp. zn. 5 C 28/2008 vo veci sťažovateľa bol doručený tomuto súdu 22. septembra 2015.

1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu č. k. 5 C 28/2008-217 z 26. februára 2013

Pri posudzovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus; jej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Sťažovateľ mal voči rozsudku okresného súdu právo podať odvolanie, čo aj využil. Ústavný súd vzhľadom na svoju subsidiárnu právomoc v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu č. k. 24 Co 168/2013-255 z 23. októbra 2013

V danom prípade sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie (3. januára 2014) ešte predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutia o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu za predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V judikatúre ústavného súdu sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu

právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by príslušný súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok ESĽP z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok ESĽP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2015